

VISE

XII. M-au urmat în Bagdad, când am plecat din sat, și visele.

Unul, cu podul care desparte aproape în două Valea Sălciei, este chiar insistent. Mă văd între cele două mori, una pe o parte, cealaltă dincolo. Șipcile lipsă de la pod fac din trecerea pe acolo un coșmar. Putrezesc când le vezi. Gura de sub pod înghite pașii, te trezești fără mers. Uite, cineva te trage în întuneric, din apă o salcie se usucă în aer, dar mă și ține de părul prea lung.

De sub pod țâșnesc brusc mai multe capete, se încurcă printre șipci. Apuc în ultima clipă să trec peste câteva hăuri din pod și sunt dincolo. Apar alte șipci subrede, iar podul nu se mai termină. Fac salturi ca o târătoare, din ce în ce mai atentă la fiecare porțiune din față, dar spatele mă încurcă. O ploaie rece mă pătrunde și am un singur gând, să aștept zorile. Dar nu am unde.

E lucru greu, să stai în aer cu hăul sub tine. Și cu limbile de șerpi printre scânduri. Apa intrase într-una din mori, Bătrâna e fără odihnă, am auzit. Dar e personajul meu, spun. Nu se vede nici ea de gard.

Mă trezesc, sunt tot în somn. Umbra morii se lasă peste crucea Fânarului.

Mă întorc și dau de fântână cu apă sălcie, Sunt destule în sat. Bătrâna lipită de gard încearcă să dea crucea în cealaltă parte a drumului. Cu privirea. Ei, sunt în Valea Sălciei. La capul podului, femeia are chip de moarte, cu picioarele și brațele umflate de la ploii.

Și mă uit spre Cruce.

Fânaru își duce fruntea în țărână, pe vârful dealului. Mamă Mare! strig. E doar un glonț, spune Mama Tinca. Și 11 copii. Vocea e a tatălui meu. Așa e mama, duminică de duminică, spune.

Ei nu apare, deși bunica se îmbracă în camera cealaltă. Are să urce la biserică. Tata parcă trece prin visul meu. Îi ia Mamei Mari mâna strânsă de coșciug. Degetele s-au lipit de lemn, tată, îi spun. Parcă ar fi degetele mamei.

Așez stinghia la loc, pe pod, mă uit în jos, șerpilor alunecă în apă. Se duc spre sălcii. Din cârcel iese Platonarul mort. Dar numai odată. Hei! strig.

XIII. Alteori, când sunt gata să fac saltul peste șipcile lipsă, hainele mă trag înapoi. Sunt cusute de mama. Dar tot reușesc să trec dincolo. Podul e și mai lung noaptea. În salcie, băieții Platonarilor sunt plini de mătasea broaștei, Voi le faceți? Ce faceți!?! Și râd. O mână mă trage deasupra, reușesc să mă odihnesc puțin, dar trebuie să fac alt pas, și altul. Moara golită este la capătul celălalt, simt în nări lemnul putrezit. Stau peste gol să mă trezesc. Mama Tinca îmi spune că pot să mă scol, Așa! spun, și adorm la loc.

Spre gropniță drumul e liniștit. Acolo stă și broasca țestoasă care se uită în râu. Oasele vorbesc sau ce se întâmplă!?

XVI. Uneori, visez că tot orașul stă pe nasul Georgescu și nu pot să număr castanii de pe bulevard. Vârtelnița făcută de el mută vântul în curtea noastră. Și taie salcâmi.

Deși e mult până acolo, dau cu ochii de intrarea în parc. O voce vine din gramofon. Mă uit, l-au pus la locul vechi. În parc crește un păun, urmat de alt păun. Au fost mereu doi, visul nu minte nici el.

Se ciugulesc în curtea spitalului de copii. Știu ce se întâmplă, li se fură penele și trebuie să visezi o vară întreagă ca să-și revină. Sunt în salonul de femei și mă uit la culorile lor. Nu prea pot să dorm.

Dincolo de poartă, apar fetele Apostu. Abia le zăresc. Stau pe banca din fața spitalului și se uită după fiecare bărbat. Stau țepene. Sunt păsări? întreb, dar nu m-am vindecat și doctorul spune să dorm mai mult că e abia douăsprezece noaptea. Când dau să mă uit iar pe fereastră, au zburat. Îmi e rău.

Fetele Apostol își trag ciorapul peste glezne.

Până nu vomit nu-mi trece durerea de cap, E ceva cu firea! aud, și adorm în salonul cu multe femei, dar eu cred că sunt ciocănitore. Toate au vocea din gramofon, ca și fetele Apostol. Mezina îmi zice pe drumul spre școală că le închide tatăl lor, profesorul. Nu văd până la stradă. Spitalul lui Bagdad are o alee lungă în față. Fetele se uită la bărbați. Iar trebuie să vomit.

Visez că bătrânul de la azil se duce până la ceasul de pe fațada gării să vadă ora. Aleargă toată strada Păcii cu florile la gură, de la Oancea, și salută pe toată lumea, ca și Ceaușu, după moarte. Mama spune că merge ca o pasăre, de asta. Și are dreptate. Așa merge.

Nu mai vreau să aud toate femeile din salon, e târziu.

Ceaușu s-a oprit după Marin Topor. Marin Topor nu vrea să moară. Nu-l visez deloc, mamă, spun. Stai liniștită, spune mama. Ți-am adus carne de pui cu lămâie. Să mănânci!

Lămâile fac minuni fiindcă nu se găesc. Tata nu are timp să vină pentru că e pe front, spun mama. Mamă, ce tot vorbești acolo!?! și mă trezesc plină de transpirație. Asistenta îmi face o injecție, iar cearsăfurile sunt boțite și murdare. Bătrâna doamnă Georgescu bate cu bastonul de fier pe trotuar. Până obosim noi.

Văd crăpături la casă. Nu e nimic, nici n-am terminat-o, odihnește-te. Acum, la amiază? Trebuie, zice și tata de pe marginea patului. Trebuie! Eu mă uit la cer. Pasărea de anul trecut se rotește deasupra cireșului. Seamănă

cu tata. Pavel se usucă, mama nu mai vede. Nici de auzit nu mai aude. Doctorul îmi schimbă medicamentele.

Culorile au plecat demult. Nu mai e niciun păun. La ce te tot uiți? întreb, dar nu s-a luminat și adorm la loc. Am timp s-o văd cum strigă. O să mă simt mai bine mâine.

Până se culcă femeile, lupii mamei Calliopa trec dealul spre Spide la una dintre fete, măritată acolo.

XVII. Cel mai bine e când sunt în locuri cunoscute. Altfel mă rătăcesc, totdeauna. Fiindcă întoarcerea este și una de coșmar, momentul când devii conștient și nu mai știi unde ești.

Coșmar e și când visul se repetă, cu mici schimbări. Mai ales că alege el timpul în care vine.

În Valea Sălciei cel mai des am avut unul cu șerpii din Ceair, lotul de peste râu, unde petreceam vara mai mult de jumătate din zi. Acolo este și azi un lac plin de crăpături și de papură, care se leagănă de frica lor. Pavel nu vrea să simtă la fel, el e cu gândul la scăldat. Sub salcie, peste drum de taurii lui Nicolae, mă uit la Platonarul mort. E răcoare.

Poate din cauza sălciei visez colcăiala de șerpi, care își întind gâturile dintre măciuliile de papură și mă apucă de glezne. Alerg și acum, în vis, numai că răceala intrată în călcâi se duce în sus și asta mă zăpăcește. Se leagănă un cap deasupra noastră și Pavel nu vrea să-l vadă.

De la un timp veneau mereu șerpi, se învățaseră. Dacă fug la pădure, alunii se uită la mine. Mă vindecă, îi spun lui Pavel, dar el nu mai este în vis, Mai du-te dracului! îi spun iar.

Și e timp destul.

În Bagdad șerpii au venit peste podul de fier, au intrat pe Fundătura Cernei, în curtea comună Ionescu, și s-au vărsat peste caldarâm. Mama a pus o pătură mai groasă pe mine să nu răcesc, Te sucești mereu!

Curtea a rămas cu băieții Ionescu și mama lor pe scări. Scările au putrezit mai repede. Dar alunii mamei Calliopa au mers cu noi pe Elena Cuza. Mama avea grijă de ei. Capetele lor s-au lungit și acolo. Numai că noi trecem pe strada plină de castani spre parc odată cu păunii. Nuți nu-i poate visa așa că o fac eu, în spital. Îi visez de parcă ar crește în altă parte. Nuți se duce după ei, mamă. Nu poți să dormi și tu liniștit? spune mama din camera ei.

În spital e rău noaptea. Vezi șerpii, la fel de întăriți ca în Valea Sălciei, pe culoar. Nu vreau să-i spun mamei ce se întâmplă. Noptile ascult păunii și ei o știu. Când simți răcoarea trebuie că e trupul unui băiat Ionescu. L-am visat pe cel mic într-o după-amiază, Cică nu pleacă el din părinți. De unde o fi scos-o! Băieții au plecat, pur și simplu, din oraș, dincolo de câmpie, dar dimineața s-au întors cu doi păuni, foarte supărați că au penele smulse. Eu le auzisem glasul. Și azi îl aud, dar e moartea care umblă pe Fundătura Ionescu. Așa mi-a spus Nuți care a venit să mă vadă la pat, cu două mere în buzunar.

Cineva acoperă liniile de cale ferată. Sunt ascunse în grădina spitalului. Îl recunosc pe M. Topor cum fuge pe ele. Ce se întâmplă?

Liniile se duc fără tren. Marin Topor se întoarce, dar

nu are față. E Ceaușu, spun. Dormi, strigă mama din camera ei, Dormi odată!

Visul mă ține în el.

XVIII. M-am trezit în alt vis. Nu mai eram în clasa a VII-a. Începuse și filmul. Rula ceva mai regulat decât la cinematograful improvizat într-o magazie de la Confecții. Era, acum, în centru.

Stafia lui Porumb zice, nu știu dacă în film: Au vrut ei să mă omoare da' tot eu le-am mâncat coliva. Preotul se uită la proasta satului: Are o filozofie a ei! spune. Eu am mai stat de vorbă cu ea, zice. Bine, da' ăsta e vis!? Ce căuta nevasta lui Porumb? Ei, omul o ținuse nemâncată, îți dai seama!? spune mama. Împreună cu maică-sa. Că le e rușine cu ea! Când am visat-o și pe femeia lui Ștefan, unchiul nostru, Asta ce-a mai zis? zice mama, da' parcă ar glumi. A zis că are să alunece și cimitirul. Mama se încruntă. Așa, mă face să nu mai vorbesc.

Acum pot să citesc *Bătrânul și marea*. Pescarul e numai cu gândurile lui, mamă. Ce carte e asta!? O carte! Și mă duc în camera mică să pun coperte de istorie la ea ca să nu-mi mai spună mereu că nu învăț la materii de școală. Hă, hă! Eu citesc și în somn. Știe numai tata. Dar el nu mai vine de ceva timp.

Noaptea e timp și e liniște, citești mai repede, nu ai de învățat la anatomie. Iar sunt în clasa a VII-a. La secția bibliotecii de copii e unul, Ghilgameș, m-au pus să-l duc înapoi la raft. Îl găsesc, pe urmă, la biblioteca mare, pentru adulți. Dumnezeu ăsta are un prieten mort. Ca și tata, dar el nu vrea să povestească. De când a murit nu mai povestește. Te visez o săptămână la rând, și degeaba? îl întreb. El mă trimite la librăria lui Matei, mama, după cumpărături. Cum nu mai sunt câni!? zice mama, da' ieri erau!? Mi-a venit să râd, apăruse filmul și ea nu știa. Atâta că nu este de ajuns să-l vezi o singură dată. Trebuia să-l vezi de mai multe ori. Până la urmă, cel mai bine era în somn. Abia așteptam să-l mai văd acolo. Pânza de pe ecran arată cât dealurile din Valea Sălciei. Ce vorbești!? Vorbesc și io. Mama nu m-ar crede nici moartă. Vine peste mine mărul domnesc, și fântâna cu apă sălcie, și morile, și vasul de pământ din biserică! Hai, spune mama.

Nu-i mulțumită, nu învăț la fel de bine ca frații mei, Petre și Pavel. Mănâncă! așa îmi spune. Mere ne trimitea în fiecare toamnă o soră de-a ei. Nu întreba cum învățăm. Uram visul cu mărul din care mușcam la fiecare 15 septembrie. Mama se uită la mine și numai mărul e inovat.

Așa, cu filmul de vineri după-amiază făceai ce voiai. De la cinematograful din centru visele nu au mai fost doar vise. Și nici filmul. Vinerea era în fiecare zi alta. În somn nu ai o singurătate pe care s-o ascunzi. Filmele au fost ca vîi până am plecat din Bagdad și movul a intrat cu moartea tatălui meu în tot ce îmbrăcam. Dar n-o să-ți spun cum se întărea, de fiecare dată.

Când văd, odată, că visele astea sunt rare, fântâna trecută în curtea bunicii sunt bătrână. Până atunci nu. Nu și în visul cu tata la poartă. Atât că nu mai poate să-și aprindă țigara.

Sunt pământ, zice mama. Morții noștri!

Visul nu poate să facă mai mult?